

Державний вищий навчальний заклад
«Тернопільський державний медичний університет
імені І.Я. Горбачевського МОЗ України»
Навчально-науковий інститут морфології

Збірник матеріалів
науково-практичної
конференції

**ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ
МОРФОЛОГІЇ**

20 – 21 жовтня 2016 року

Тернопіль
ТДМУ
2016

Редакційна колегія

Доц. Небесна З. М. (головний редактор)

Проф. Волков К. С.

Проф. Боднар Я. Я.

Проф. Герасимюк І. Є.

Асист. Крамар С. Б. (відповідальний секретар)

Доц. Семенець А. В. (відповідальний за матеріали конференції)

Збірник матеріалів науково-практичної конференції
«Прикладні аспекти морфології». – Тернопіль, 2016.

Матеріали публікуються в авторській редакції

дегенеративних змін, які більш виражено проявлялись при змішаному метаболічному порушенні.

УДК: 615.03:616.33-002:615.217:615.276

Гладких Ф. В.¹, Степанюк Н. Г.², Вернигородський С. В.²

**ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПАТОМОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН
СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ШЛУНКА ЩУРІВ НА ТЛІ ЗАСТОСУВАННЯ
ІБУПРОФЕНУ ТА ЙОГО КОМБІНАЦІЇ З ВІНБОРОНОМ ПРИ
АД'ЮВАНТНОМУ АРТРИТІ**

¹КП «Козятинська ЦРЛ Вінницької обласної Ради»

²Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова, м. Вінниця

Нестероїдні протизапальні засоби (НПЗЗ) належать до числа найуживаніших лікарських засобів. Їх успішно застосовують в лікуванні ревматичних захворювань (ревматизм, ревматоїдний артрит (РА), подагричний, псоріатичний артрити, анкілозуючий спондилоартрит (хвороба Бехтерева), синдром Рейтера), неревматичних захворювань опорно-рухового апарату (остеоартроз, міозит, тендовагініт, травматичні ушкодження), неврологічних захворювань (невралгія, радикуліт, ішиас, люмбаго), ниркова та печінкова коліки, больові синдроми різної етіології, у тому числі головний і зубний біль, лихоманкові стани, з метою профілактики артеріальних тромбозів та ін. Проте клінічне застосування НПЗЗ суттєво обмежують притаманні їм клас-специфічні побічні ефекти, зокрема гастротоксичність.

Мета дослідження: охарактеризувати вплив ібупрофену та його комбінації з вінбороном на морфоструктуру слизової оболонки шлунка (СОШ) у щурів з ад'ювантним артритом.

Матеріали та методи: дослідження проведено на 28 статевозрілих щурах-самцях, розбитих на 4 групи: I – інтактні щурі (n=7), II – щурі зі змодельованим АА (n=7) без лікування (контроль), III – щурі з АА (n=7), ліковані ібупрофеном

(218 мг/кг, внутрішньошлунково (в/ш)), IV - щурі з АА (n=7), ліковані ібупрофеном (218 мг/кг, в/ш) в комбінації з вінбороном (11 мг/кг, в/ш). Суспензію ібупрофену в дозі 218 мг/кг, яка еквівалентна [Риболовлев Ю.Р., 1979 р.] дозі для людини 2400 мг/добу та володіє достатньою протизапальною активністю і рекомендована для лікування РА, вводили двічі на добу (109 мг/кг на один прийом). Вінборон (ЗАТ НВЦ "Борщагівський ХФЗ", Україна), розчинений у воді *pro injectionibus*, вводився за 60 хв. до введення ібупрофену, двічі на добу.

Мікропрепарати готували за стандартною методикою [Сапожников А.Г., 2000; Автандилов Г.Г., 2002]. Гістологічні зрізи товщиною 5–7 мкм фарбували гематоксиліном і еозином, використовували ШИК-реакцію з альціановим синім.

Результати та їх обговорення: застосування ібупрофену в дозі 218 мг/кг на тлі змодельованого ад'ювантного артрити призводило до ерозивно-виразкового ураження СОШ – гострих ерозій у 60,0% та виразок у 43,0% експериментальних тварин. Основною паморфологічною ознакою гострої виразки СОШ при застосуванні ібупрофену було руйнування базальної мембрани та відсутність зони гнійної ексудації.

В групі монотерапії ібупрофеном виявлено виражене зменшення секреторної активності епітелію. В окремих ділянках, прилеглих до мікроерозій відмічалось повне зникнення секреції. В таких ділянках гістохімічно визначались лише залишки слизових речовин (переважно кислих глікопротеїнів). В зонах де секреція була збережена, вміст нейтральних муцинів був невеликий, у вигляді дрібних гранул, а також смужок на апікальній поверхні епітеліоцитів. Кислі глікопротеїни складали основну масу слизового секрету у вигляді великих крапель в цитоплазмі клітин, особливо шийкових відділів залоз. В групі комбінованого застосування ібупрофену та вінборону залози в оточуючій ерозію СОШ в своїй більшості зберігали нормальну структуру та гістохімічні властивості, а порушення секреції нейтральних муцинів виникало лише у 14,0% щурів з утворенням поверхневих ерозій СОШ.

Висновки: за результатами гістохімічного дослідження встановлено, що ібупрофен пригнічував секрецію нейтральних муцинів поверхнево-ямковими епітеліоцитами шлунка, що підтверджувалось негативною ШИК-реакцією. Комбіноване застосування вінборону та ібупрофену сприяло попередженню некротичного ураження СОШ у 86,0% щурів за рахунок посилення захисних властивостей слизу, що свідчить про гастропротекторні властивості вітчизняного спазмолітика.

Гнатюк М. С., Татарчук Л. В., Грабчак С. О.

**МОРФОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ СТРУКТУРНОЇ ПЕРЕБУДОВИ
ВЕНОЗНОЇ ЧАСТИНИ МІКРОГЕМОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА
ДВАНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ ПРИ ОБТУРАЦІЙНОМУ ХОЛЕСТАЗІ**

ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет

ім. І. Я Горбачевського МОЗ України", м. Тернопіль

Відомо, що обтураційний холестаз призводить до портальної гіпертензії, зростання опору у ворітній вені, виражених судинних розладів та структурно-функціональних змін в органах портальної системи. Мета дослідження – вивчення структурної перебудови венозної ланки мікрогемодинамічного русла (МКР) дванадцятипалої кишки при обтураційному холестазі.

Дослідження проведені на 15 свинях-самцях в'єтнамської породи, які були розділені на 2-і групи. 1-а група нараховувала 6 тварин після лапаротомії, 2-а – 9 свиней зі змодельованим обтураційним холестазом. Встановлено, що морфологічні зміни досліджуваних судин МКР дванадцятипалої кишки спостерігалися вже через 2-а тижні від початку експерименту. Через місяць від початку досліду у венозних судинах МКР спостерігалося повнокров'я, стази, тромбози, перивазальні крововиливи, виражений поліморфізм, структурні трансформації, порушення просторової орієнтації мікросудин, нерівномірність їх просвіту, варикозні розширення, саккуляції, обтурації, осередки безсудинних

Гладій О. І., Боднар Я. Я., Трач Росоловська С. В. МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНЕ РЕМОДЕЛЮВАННЯ МІОКАРДА ПРИ ПУРИНОВОМУ ТА ХОЛЕСТЕРОЛОВОМУ ПОРУШЕННІ ОБМІНУ У ЩУРІВ ПУБЕРТАТНОГО ТА ЗРІЛОГО ВІКУ	40
Гладких Ф. В. ¹ , Степанюк Н. Г. ² , Вернигородський С. В. ² ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПАТОМОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ШЛУНКА ЩУРІВ НА ТЛІ ЗАСТОСУВАННЯ ІБУПРОФЕНУ ТА ЙОГО КОМБІНАЦІЇ З ВІНБОРОНОМ ПРИ АД'ЮВАНТНОМУ АРТРИТІ	42
Гнатюк М. С., Татарчук Л. В., Грабчак С. О. МОРФОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ СТРУКТУРНОЇ ПЕРЕБУДОВИ ВЕНОЗНОЇ ЧАСТИНИ МІКРОГЕМОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА ДВНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ ПРИ ОБТУРАЦІЙНОМУ ХОЛЕСТАЗІ	44
Головата Т. К., Боднар Я. Я., Сулова Н. О. ПЛАНІМЕТРИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КАМЕР СЕРЦЯ ПРИ ХРОНІЧНІЙ АЛКОГОЛЬНІЙ ІНТОКСИКАЦІЇ	45
Головатюк Л. М., Головатюк Т.О. МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ СТІНКИ ТОВСТОЇ КИШКИ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ТОКСИЧНОМУ ГЕПАТИТІ	47
Голотюк В.В. ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПРЕСІЇ МОЛЕКУЛЯРНИХ МАРКЕРІВ ПУХЛИННОГО РОСТУ У ХВОРИХ НА РАК ПРЯМОЇ КИШКИ ПІД ВПЛИВОМ НЕОАД'ЮВАНТНОЇ ХІМІОПРОМЕНЕВОЇ ТЕРАПІЇ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ПОПЕРЕДНИКА ОКСИДУ АЗОТУ	49
Гузик О. В. ПРЕНАТАЛЬНИЙ МОРФОГЕНЕЗ ШИЙКИ МАТКИ.....	50
Гула В.І., Сікора В.З. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЛІФЕРАТИВНОЇ АКТИВНОСТІ ФУНДАЛЬНОГО ВІДДІЛУ ШЛУНКУ В НОРМІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІМУНОГІСТОХІМІЧНОГО МАРКЕРУ КІ-67	51
Дєдх Н.В., Сикал О.О. РЕМОДЕЛЮВАННЯ ГУБЧАСТОЇ КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ В УМОВАХ ВІДТВОРЕННЯ НА ЩУРАХ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ 2 ТИПУ	53
Довбня Ю. М., Проніна О. М. ХАРАКТЕР СЕКРЕЦІЇ РІЗНИХ ВІДДІЛІВ ЗАЛОЗ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ЛОБОВИХ ПАЗУХ ЛЮДЕЙ.....	55
Довга Н. З., Дельцова О. І., Геращенко С. Б., Островський М. М. ЗМІНИ СІТКІВКИ ПІД ВПЛИВОМ ПАКЛІТАКСЕЛУ В ЕКСПЕРИМЕНТІ.....	56
Єрошенко Г. А., Казакова К. С., Тимошенко Ю. В., Єрошенко А. І. ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПРЕСІЇ ВУГЛЕВОДНИХ ДЕТЕРМІНАНТ В	

Підписано до друку 10.10.2016. Формат 60x84/16
Гарн. Times. Друк офсет. Ум. др арк. 12.09. Обл.-вид. арк. 11,73.
Тираж 100